

تعیین بهینه تراز تعییه مستهلك کننده های انرژی جرمی مایع جهت عملکرد مطلوب سازه

دکتر بهمن فرهمند*، مهدی رحیمی اصل، رضا یزدچی

- 1- استادیار دانشگاه تبریز ،
b-farahmand@tabrizu.ac.ir
2- دانشجوی دکتری سازه-زلزله و دانشگاه صنعتی شریف
Mehdi_Rahimiasl@tmu.ac.ir
3- کارشناس ارشد سازه، دانشگاه پرديس بين المللی ارس
yazdchireza@gmail.com

چکیده

افزایش شکلپذیری و ظرفیت جذب انرژی سازه بطور نامحدود میتواند سازه را در مقابل زبانه های بی اعتمادی ناشی از پراکندگی مشخصات زلزله ایمن سازد. تکنولوژی ادوات جاذب انرژی و استفاده از آنها برای جذب انرژی اعمال شده توسط حرکت زمین به سازه می تواند تا حد زیادی از حساسیت سازه در مقابل حرکات زمین بکاهد. تکنولوژی بکار گیری میراگرها یکی از قدرتمندترین روشهایی است که با تامین ظرفیت جذب انرژی نامحدود میتواند در مقاوم سازی سازه در مقابل زلزله کاربرد داشته باشد.
در این تحقیق مزایای استفاده از میراگر و عملکرد مستهلك کننده های انرژی جرمی و تعیین بهینه مکان تعییه میراگر توسط الگوریتم زنتیک از دیدگاه های فنی و اقتصادی مورد بررسی قرار گرفته و طرح بهسازی ساختمان ها با استفاده از تکنولوژی فوق ارائه گردیده است.

واژه های کلیدی: نحوه عملکرد میراگرها ، بهسازی لرزه ای، تحلیل دینامیکی غیرخطی، سطوح بهره برداری و هدف، تغییرشکل غیر الاستیک

۱- مقدمه

طراحی سازه های مقاوم در مقابل ارتعاشات لرزه ای، یکی از دغدغه های اصلی مهندسین سازه میباشد. در روشای مرسوم، ساختمان با استفاده از ترکیب سختی، قابلیت شکلپذیری، استهلاک انرژی و همچنین اینرسی در برابر نیرو های دینامیکی (نظیر باد، زلزله، ارتعاش ماشین آلات، امواج دریا و ...) از خود مقاومت نشان میدهد. مقدار میراگری در این قبیل از سازه ها بسیار کم بوده و از این رو انرژی مستهلك شده در محدوده رفتار الاستیک سازه ناچیز میباشد. این ساختمانها تحت تاثیر نیرو های دینامیکی قوی نظیر زلزله با گذر از محدوده الاستیک، تغییرمکانهای زیادی میدهند و بواسطه قابلیت تغییرمکان غیر الاستیک خود، پایدار باقی میمانند. این تغییرمکانهای غیر الاستیک موجب بوجود آمدن مفاصل پلاستیک به صورت موضوعی در نقاطی از سازه میگردند که خود موجب افزایش شکلپذیری و همچنین افزایش استهلاک انرژی لرزه ای می گردد. در نتیجه مقدار زیادی از انرژی زلزله بواسطه تحریبهاي موضوعی در سیستم مقاوم جانبی سازه مستهلك میگردد [1]. وقتی که محتواي فرکانسي زلزله پایین باشد که عموما برای پوشش فرکانسهاي لرزه ای مد اول سازه های ساختماني کافي است، میراگرها